

Утвърдил:
/Л. Карталов – Директор на ДГ „Снежанка“/

МОДЕЛ ЗА АДАПТИРАНЕ НА ДЕТЕТО ПРИ ПЪРВОНАЧАЛНОТО МУ ПОСТЪПВАНЕ В ДЕТСКА ГРАДИНА „СНЕЖАНКА”, ГРАД ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ

Думата „адаптиране” означава „приспособяване на организма или на сетивните органи към околната среда, към окръжаващите условия. Приспособяване на някого към някаква среда, някакви условия”

Излизането от семейната среда и срещата с новата - заобикалящата, непознатата, социалната среда е част от живота и развитието на детето. Тръгването на детска градина е едно изключително събитие за малкото дете, защото е свързано именно с попадане в нова среда - материална, социална, обществена и природна. Подобни събития са част от живота на всяко дете - първоначално постъпване в детска градина, а по-късно в училище. За безболезнена адаптация към тези промени, изключително важна е предварителната подготовка на детето в семейството. Семейството е основополагащо, първоначалното в живота на детето и там се поставя фундамента на нервно-психическото, физическото, емоционалното здраве на детето, както и началните умения и навици за самообслужване, за поведение, за общуване.

Родителите в най-голяма степен могат да допринесат за бързата и безболезнена адаптация в детската градина, новите приятели, новите играчки и цялата среда като своя, в която може да се чувства свободно и сигурно. Детската градина от своя страна, като институция, по предназначение, изпълнява националните образователни политики. Цялостната дейност и всички практики в детската градина са законово регламентирани, научно обосновани, професионално практикувани и институционално контролирани. Детската градина е инициативен фактор във взаимодействието с родителите. Законът за предучилищно и училищно образование (ЗПУО) определя ролята на родителите. Те са участници в образователния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществяват чрез Механизъм за взаимодействие, разработен от педагогическите специалисти в ДГ, и включва най-разнообразни средства, някои от които са индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и разговори всеки път, когато конкретната ситуация или поведение на детето го прави необходимо. Родителите са длъжни да подпомагат и да участват в процеса на изграждане на навици и умения на детето, да се осведомяват за приобщаването (адаптацията) на детето към ДГ и постигнатите резултати.

Ролята и задължението на детската градина е не само да отглежда, възпитава, обучава и социализира децата в необходимата образователна среда, но и да даде модели, които и родителите да усвояват и прилагат с оглед бързо

постигане на целите на предучилищното образование и подготовката на детето за училище и за обществения живот.

Постъпването на детето в ДГ „Снежанка“, може да започне от 2,5 годишна възраст до навършване на 3- годишна възраст през цялата година.

Процесът на адаптация към ДГ е различен за всяко дете. Ето защо е важно по време на адаптационния период да се следва темпото на детето. Продължителността на адаптацията може да продължи седмица, две или месец. Екипът на ДГ „Снежанка“ разбира, че всяко дете е уникално и може да се нуждае от известно време, за да се адаптира към новия ежедневен режим и рутина. В резултат на това са разработени следните насоки:

1. Подготовка за детска градина.

- Подгответе детето и му създайте позитивна нагласа за детската градина. За да подгответе детето си, преди всичко трябва да му разкажете за това, което ще му предстои. Говоренето за това, какво го очаква, съобразено с евентуалните му страхове, улеснява първите му стъпки (Сежер, 2013).

- Помогнете на детето си да формира положително отношение към детската градина. Обяснете му по достъпен начин за нещата, които децата правят в детската градина и защо е забавно място, но не го претоварвайте с информация. Важното е детето да разбере, че неговата майка и баща ходят на работа, а неговата работа е да посещава детска градина и да играе с децата. Изключително важно за безболезнената адаптация на Вашето дете е предварителната подготовка в семейството.

- Несигурността на родителя може да повлияе на отношението на детето към детското заведение. Разберете дали имате някакви страхове и негативни преживявания, свързани с детската градина или Вие самите се притеснявате от това, че се отделяте от детето си. Децата са сензитивни и ако Вие сте тревожни, то тогава тази тревожност несъзнавано се прехвърля и върху тях.

- Отделете достатъчно време сутрин преди тръгването към детска градина. Препоръчително е да се отдели достатъчно време, за да не се чувства детето припряно, периодът на подготовка преди тръгването за детска ясла/градина трябва да е приятен както за Вас, така и за Вашето дете.

- Предварително се запознайте с дневния режим в детската градина, за да направите графика си у дома съвпадащ с този на детската градина. По този начин денят на детето остава същият, поне що се отнася до графика.

- Необходимо е родителите да отделят между две и пет седмици за адаптация, като е препоръчително по време на този период да не внасят промени в ежедневието на детето.

- Предварително можете да се консултирате с психолога/педагога в детската градина, относно предстоящата адаптация на Вашето дете.

2. Първи стъпки в детската градина.

- Препоръчително е раздялата с мама или татко да бъде бърза и кратка, дори детето да започне да плаче и да Ви моли да се върнете – не отстъпвайте, в противен случай това ще е неговата стратегия за манипулация и занапред ще реагира по същия начин, за да задържи Вашето внимание и да отстъпите, така както сте го направили през първия ден. Когато сте вече в детската градина, кажете на своето дете, че ще остане за да играе с други деца и ще го вземете

по-късно. Можете да опишете деня, който го чака. Детето трябва да знае, че ще остане в детската градина без Вас. Прегърнете го и преди да си тръгнете, помахайте с ръка за „довиждане“.

- Ако детето има любими предмети у дома, може да я вземе със себе си в детската градина, това ще бъде в негова помощ при раздялата (нещо, което му напомня за вкъщи). В условия на пандемия е необходимо да са играчки, които лесно се почистват и дезинфекцират (гладки повърхности, без плюшени играчки).

- Осъществявайте ежедневен контакт с учителите относно това, как се справя детето с новата обстановка. Важно е да се изгради взаимно доверие между служителите и родители.

- Препоръчително е целодневния престой на детето да е по-кратък, като в първите няколко дни може да бъде до обяд (индивидуално за всяко дете).

- След като вземете Вашето дете от детска градина, детето може да бъде превъзбудено и да изисква повече внимание. Това е нормален начин да се освободи от напрежението, причинено от промените в живота му. Вярата на родителите в способността на детето да се адаптира и да бъде щастливо в детската градина, помага и подкрепя детето в тази трудна, но важна стъпка към независим живот.

3. Прибиране от детска градина.

- Създайте си семеен ритуал около воденето и вземането от детска градина. Прибирайки се от детска градина си създайте ритуал. Това може да бъде разходка в парка, игра на площадката, разказване на приказка, пеене на песничка, нещо, което доставя удоволствие на детето. Зареждането от положителни емоции е от голямо значение за успешната адаптация. При деца с трудна адаптация към детска градина, могат да бъдат извършени следните стъпки с присъствието на родител:

4. Посещаване на детска градина.

- Родителят посещава заедно с детето си детска градина през първите дни при възможност. Престоят трябва да е съобразен с режимния момент на децата (препоръчително е посещенията да бъдат във времето за свободна игра). Първите няколко дни служат за опознаване на средата, децата и възрастните. Времетраенето може да се осъществи от 15 до 30 минути, като постепенно детето бъде оставяно в занималнята. По време на престоя си, детето се разглежда от служител на детската градина из пространството, като му се представят децата, предлагат му се занимания и игри. По време на пандемия няма възможност за посещение на родителя поради изискване на здравните власти.

5. Раздяла с родител/и.

Ако детето има любими предмети у дома, може да я вземе със себе си в детската градина, това ще бъде в негова помощ при раздялата (нещо, което му напомня за вкъщи). Препоръчително е раздялата на родител – дете да се осъществи на входа на приемно помещение (при редовни посещения). От изключително значение и много важно е преди раздялата родителят да обясни на детето си, че излиза и ще се върне за да го вземе, както и при излизане е необходимо да помага с ръка за „довиждане“. Първата раздяла протича около

15 минути. Ако детето се успокои в рамките на това време (дори и ако е разстрасно при раздялата и плаче), раздялата се смята за успешна и времето за разделите се увеличава постепенно. Ако детето продължи да плаче, търси родителя си, не се заиграва с децата, не може да бъде разсеяно, не поддържа контакт с служителите, работещ с детето – раздялата се смята за неуспешна (Трифонова, 2017 г.). При неуспешна раздяла се повтаря отново гореописана процедура.

6. Стабилизиране.

- Времето за раздяла се намалява плавно. Служителите подпомогнали адаптацията, наблюдават детето, и ако детето е спокойно, може да преспи в детската градина, като тази преценка се взема с родителя.

7. Финализиране на периода за адаптация.

Адаптацията е приключила след като детето е приело служителите, децата и средата. Възможно е при сутрешният прием, детето да протестира, но при влизане в групата се чувства комфортно. Служителите, подкрепящи детето по време на неговата адаптация, са на разположение, ако детето има нужда от тях. Служителите на ДГ „Снежанка“, гр. Гоце Делчев са чувствителни към нуждите на Вашето дете, разбираме, че адаптацията е труден период за семейството. В това отношение следим внимателно адаптацията на Вашето дете и ще Ви информираме за неговото състояние.

Използвана литература:

- 1.Densmore A., D. Ed.(2013)–12 ways to help a child make the transition to kindergarten;
- 2.Saat V. –Adaptation to e kindergarten;
- 3.Universität Ulm Familienservice-“Berliner Eingewöhnungsmodell”;
- 4.Braukhane, K., Knobloch J.,(2011) –Das Berliner Eingewöhnungsmodell – Theoretische Grundlagen und praktische Umsetzung
- 5.Сежер М.,(2013) –„Малкото училище –голямото начало. Детето и детската градина“
- 6.Асоциация родители(2019) –Наръчник за родителите „Добре дошли в детската градина“, 2019 г.;
- 7.Трифонова М.,(2017) –„Берлински модел за адаптация“

Настоящият модел на адаптиране на детето при първоначалното му постъпване в детската градина е одобрен от Обществен съвет на 20.11.2020 г., приет на заседание на Педагогическият съвет с Протокол №РД-05-3/06.11.2020 г. Утвърден е със Заповед №РД-10-53 от 23.11.2020 г. на Директора на ДГ „Снежанка“.